

[Inger Gautier Schmit.]

Dette Lovforslag, som tilsigter, at Børn obligatorisk faar to Aars Husholdningsundervisning, og at det gøres let for unge Kvinder under alle Forhold at tilegne sig denne Undervisning, muliggør, at der nedfældes i den danske Kvinde ganske anderledes, end Tilfældet er i Øjeblikket, en Følelse af, at de huslige, hjemlige Opgaver er Udgangspunktet for Kvindens Virke her i Livet. Hermed mener jeg aldeles ikke, at Kvinden ikke skulde have Adgang til at uddanne sig og udvikle sig paa alle andre Omraader, hvor hun maatte have Evner og Anlæg derfor, det vilde jeg være den sidste til at antyde gennem disse Udtalelser; men det maa blot ligge som en Basis for hendes Tilværelse, som et Udgangspunkt for hele hendes kvindelige Udvikling, at der er en Hjemmevanthed, vil jeg sige, i Hjemmets Sysler. Denne Hjemmevanthed i Hjemmets Sysler findes ikke hos Tusinder af Kvinder nutildags, men jeg haaber, at dette Lovforslag vil være et Udgangspunkt for at naa frem derimod, og jo mere Mentaliteten i hele Samfundet støtter denne Tanke, og jo mere Hjemmene selv arbejder med derpaa over for den opvoksende unge Kvindeslægt, des bedre vil det lykkes.

Man træffer desværre mange Mødre, som har den Opfattelse: nu har vi selv slidt i Husholdningen, siden vi var ganske unge, og vi maa slide i det, saa længe vi lever, men vore Pigebørn skal dog heldigvis sættes til noget andet. En saadan Tankegang er i sig selv ganske forkert og ganske skadelig for den opvoksende kvindelige Slægt, thi man kan udmærket godt tilegne sig de huslige Færdigheder, som Lovforslaget her giver Adgang til at faa, og ved Siden deraf udvikle sig paa alle mulige andre Omraader, tilegne sig andre Færdigheder, uden at man dog derved kommer til at staa ganske fremmed og uvidende over for dette at bevæge sig i Husets forskellige Opgaver.

Man har en vis Tilbøjelighed til at betragte huslig Gerning og den huslige Opgave som noget materielt og af en ganske praktisk Art, som ikke har noget som helst med aandelige Opgaver at gøre. Det kommer ogsaa noget frem i § 1 i Ministerens Forslag, idet man særlig understreger, at foruden Undervisning i Husholdning skal man ogsaa

have Undervisning i mere almindelige Fag. Jeg er enig med den forrige Taler i mangt og meget af, hvad hun sagde, og kan tiltræde det; jeg havde i øvrigt selv tænkt at nævne forskellige Ting, men jeg vil bl. a. nævne dette i § 1 og understrege, at jeg tror, at der ligger noget af en Misforstaaelse i det, at den Undervisning, der gives paa en Husholdningsskole, behøver en særlig Tilskyndelse til at give Eleverne almindelige Undervisning. Jeg tror, det ligger i, at man ikke forstaaer, at den Undervisningsform, som vi har her i Danmark paa vore Husholdningsskoler, og som heldigvis, kan jeg sige, er saa nøje knyttet til den Undervisningsform, der gives paa vore Højskoler, at den i sig selv simpelt hen har en almindelige Karakter. Det er ikke noget nyt, der skal tilføjes, fordi Lovforslaget her ser Dagens Lys, for det er en almindelige Undervisning, der gives, selv om Hovedfaget er Husholdning og Husholdningsvæsen.

Jeg har haft Lejlighed til at kende vore forskellige Husholdningsskoler og ogsaa glædet mig over at se netop den almindelige Uddannelse, de unge her faar, og over at mærke hele den Aand, den levende Aand, som slaar en i Møde, naar man kommer paa en Husholdningsskole. Det er ganske det samme, som naar man kommer paa en Højskole. Jeg har en Følelse af, at man i de Kredse, som nu knytter sig til Husholdningsskolerne, i høj Grad har Forstaaelse af, at ved Siden af de rent praktiske og teoretiske Fag maa man ogsaa give aandelige Impulser og Tilskyndelser, at en Kvindes Gerning og Opgave i et Hjem ikke er det rent manuelle, ikke er det rent praktiske alene, men at der bag ved det alt sammen og underforstaaet under disse praktiske Ting, som man foretager, i høj Grad ligger ideelle Formaal. Det er det, Husholdningsskolerne tager Sigte paa.

Der er et overordentlig smukt Ord, der bliver udtrykt i den lille Sentens, at det „gælder om at se Syner i Arbejdets Dal“. Mange Mennesker ser, naar de taler om Husholdningsvæsen, kun paa det som Arbejdets Dal, som jeg engang hørte en Præst sige: det maa være forbistret kedeligt at lave Mad. En saadan Mand har ikke det fjerneste Begreb om, hvad der kan fylde en Kvinde ved at beskæftige sig med